

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเรื่องการปฏิบัติตามหลักธรรมในการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือและคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการสุ่มตัวอย่าง

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

วิธีการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

๑) นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ ในภาคการเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ จำนวน ๒๕๕ คน

๒) ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำนวน ๑๕ คน

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง

ก. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๕๒ คน และผู้วิจัยได้ได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ดังนี้

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๒. ในแต่ละกลุ่มของนักเรียนแต่ละชั้นสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละกลุ่มรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖
โรงเรียนฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	ชั้นประถมศึกษาปีที่	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑	๔	๖๖	๔๐
๒	๕	๕๕	๕๕
๓	๖	๕๐	๕๓
รวม		๒๕๕	๑๕๒

ข. ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

๓.ครูผู้สอน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากประชากรที่เป็นครูผู้สอนทั้งหมดจำนวน ๑๕ คน
รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๓.๒

ตารางที่ ๓.๒ จำนวนประชากรครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนฉิมพลี เขต
ตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่	จำนวนประชากร
๑	๔	๕
๒	๕	๔
๓	๖	๖
รวม		๑๕

๓.๓ เครื่องมือและคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖
โรงเรียนฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอน ลักษณะและการ
ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี ๒ ฉบับ คือ ของนักเรียนและครูผู้สอนโดยมีขั้นตอนการสร้าง
ดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. กำหนดกรอบปัจจัย ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

๓. สร้างเครื่องมือแล้วนำเสนอร่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พร้อมทั้งเชิญผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ และแก้ไขปรับปรุง

๔. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วไปหาคุณภาพของเครื่องมือ

๕. ปรับปรุงแก้ไข

๖. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓.๒ ลักษณะของเครื่องมือ

๑. ของนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักธรรมในการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้นที่ศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาจำนวน ๔ ข้อ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักธรรมในการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักเรียนเกี่ยวกับ ความเมตตา ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มีระดับการปฏิบัติตนมากที่สุด ให้	๕	คะแนน
มีระดับการปฏิบัติตนมาก ให้	๔	คะแนน
มีระดับการปฏิบัติตนปานกลาง ให้	๓	คะแนน
มีระดับการปฏิบัติตนน้อย ให้	๒	คะแนน
มีระดับการปฏิบัติตนน้อยที่สุด ให้	๑	คะแนน

ตอนที่ ๓ เป็นแบบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการปลูกฝังและพัฒนาจริยธรรมแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนโรงเรียนฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิดให้ตอบโดยเสรีจำนวน ๔ ข้อ

๒.ของครูผู้สอน

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อระดับการปฏิบัติตามหลักธรรมในการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้นที่สอนและจำนวน ๓ ข้อ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักธรรมในการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักเรียนในด้าน ความเมตตา ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	๕	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้	๔	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้	๓	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้	๒	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้	๑	คะแนน

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะแนวทางการปลูกฝังและพัฒนาหลักธรรมขั้นพื้นฐานแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ ของครูผู้สอน มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิดให้ตอบโดยเสรีจำนวน ๔ ข้อ

๓.๓.๓ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของคำถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า ๐.๕ ทุกข้อ

สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามจำนวน ๓ ท่าน ประกอบด้วย

- (๑) รศ.ดร. อำนวย เดชชัยศรี
- (๒) ผศ.ดร. เรืองชัย หมั่นชนะ
- (๓) ดร. ประมูล สารพันธ์

๒. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนโรงเรียนจิมพลี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ๓๐ คน เพื่อหาความเชื่อมั่น

๓. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขออนุญาตขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนจิมพลี เพื่อขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้ทำการแจกแบบสอบถามกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนโรงเรียนจิมพลี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ หลังจากนั้นจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๒. ติดต่อโรงเรียนเพื่อนัดหมายวัน เวลา ในการแจกและเก็บรวบรวมข้อมูล

๓. จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่าง

๔. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยเป็นผู้ชี้แจง เพื่อลดความตึงเครียดและให้นักเรียนวางใจว่าไม่มีผลกระทบต่อผู้เรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริงมากที่สุด และรับแบบสอบถามคืน

๕. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตาม วัน เวลา ที่นัดหมายไว้

๖. ตรวจสอบและคัดแยกแบบสอบถามจำนวน ๒๕๕ ชุด ที่ได้รับการตอบไม่สมบูรณ์ หรือมีร่องรอยระบุถึงการไม่ตั้งใจทำแบบสอบถามโดยพิจารณาตามขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้จำนวน ๑๕๒ ชุด

๗. ทำการลงรหัสและจัดระบบข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการวิจัย

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติคำนวณหาค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

๑. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักเรียน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๓. เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักเรียนนักเรียนจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้นที่ศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t- test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีความแตกต่างกำลังสองน้อยที่สุด (Least Squares Difference : LSD)

๔. ข้อมูลความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ วิเคราะห์โดยการหาจำนวนในแต่ละข้อนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

๕. การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ในแต่ละช่วงเท่ากัน (๐.๗๕) ดังนี้

๕.๑ คะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตนของนักเรียน

ค่าเฉลี่ย ๔.๒๑- ๕.๐๐	หมายถึง มีการปฏิบัติตนอยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ๓.๔๑- ๔.๒๐	หมายถึง มีการปฏิบัติตนอยู่ในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย ๒.๖๑- ๓.๔๐	หมายถึง มีการปฏิบัติตนอยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ๑.๘๑- ๒.๖๐	หมายถึง มีการปฏิบัติตนอยู่ในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๘๐	หมายถึง มีการปฏิบัติตนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

๕.๒ คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูผู้สอน

คะแนนเฉลี่ย ๔.๒๑- ๕.๐๐	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย ๓.๔๑- ๔.๒๐	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก
คะแนนเฉลี่ย ๒.๖๑- ๓.๔๐	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย ๑.๘๑- ๒.๖๐	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย
คะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๘๐	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๑. ค่าร้อยละ (Percentage)

๒. คะแนนเฉลี่ย (Mean)

๓. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๔. การทดสอบค่าที (t-test) และ F-test